

SIKKERHETS DATBLAD

Acinor**Natriumsulfitt, vannfri****Acinor**

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 01.12.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Natriumsulfitt, vannfri
REACH reg. nr.	01-2119537420-49-XXXX
CAS-nr.	7757-83-7
EC-nr.	231-821-4
Artikkelnr.	341
Formel	Na ₂ SO ₃

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Laboratoriekjemikalie. Kun til yrkesmessig bruk

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Distributør**

Firmanavn	Acinor AS
Besøksadresse	Titangt. 13, NO-1630 Gamle Fredrikstad
Postadresse	Titangaten 13
Postnr.	1630
Poststed	Gamle Fredrikstad
Land	Norway
Telefon	69384082
Telefaks	69384084
E-post	post@acinor.no
Hjemmeside	www.acinor.no
Org. nr.	NO 984 648 324 MVA
Kontaktperson	Rolf Egil de Flon

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Klassifisering, merknader	Klassifisering i henhold til (EF) No.1272/2008: Ikke klassifisert.
-------------------------------	--

2.2. Merkingselementer

Annen merkeinformasjon (CLP)	Vurdert IKKE MERKEPLIKTIG m.h.t. helse-, brann- og miljøfare.
------------------------------	---

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	PBT-/vPvB-vurdering ikke utført.
------------	----------------------------------

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4.
Innånding	Den skadde flyttes straks fra eksponeringskilden. Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Skyll straks huden med mye vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med store mengder vann (temperert 20-30°C) i min. 10 min. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Fjern partikler under øyelokkene. Kontakt lege hvis ubehaget vedvarer.
Svelging	Skyll munnen. Drikk et par glass vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Innånding: Kan forårsake mild irritasjon. Støv kan forårsake irritasjonssymptomer som hoste og sår hals. Kan forårsake astma-lignende pusteproblemer. Hudkontakt: Kan forårsake mild irritasjon. Øyekontakt: Kan forårsake mild irritasjon.
--------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling. Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke brennbart.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Svoelholdige gasser (SOx).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8. Unngå støvdannelse. Unngå innånding av støv. Unngå kontakt med huden og øynene.
---	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Suges opp med støvsuger, eller feies forsiktig sammen og samles opp. Unngå støvdannelse og spredning av støv. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres til destruksjon som avfall iht. avsnitt 13.
--------------------------------------	--

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 8 og 13.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk arbeidsmetoder som minimerer støvdannelse. Unngå innånding av støv og kontakt med hud og øyne. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.
------------	---

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.
------------------------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres i tett lukket beholder. Lagres tørt på et godt ventilert sted.
Forhold som skal unngås	Må ikke oppbevares nær varmekilder eller utsettes for høye temperaturer. Fukt.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra: Syrer. Natriumnitrat og Natriumnitritt Oksidasjonsmidler. Oppbevares adskilt fra næringsmidler.
-------------------------	---

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2.
------------------------	-----------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier	Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2016-06-21-760).
------------------------------------	---

DNEL / PNEC

DNEL	Gruppe: Profesjonell Eksponeeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Innånding Verdi: 298 mg/m ³
PNEC	Eksponeeringsvei: Saltvann Verdi: 0,13 mg/l Eksponeeringsvei: Renseanlegg STP Verdi: 99,9 mg/l Eksponeeringsvei: Ferskvann Verdi: 1,33 mg/l

8.2. Eksponeeringskontroll

Begrensning av eksponeering på arbeidsplassen	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.
---	--

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).

Håndvern

Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale.
Egnede materialer	Nitrilgummi.
Gjennomtrengningstid	Verdi: Ikke relevant, siden kjemikaliet er et fast stoff.
Tykkelsen av hanskemateriale	Verdi: 0,11 mm
Ytterligere håndbeskyttelsestiltak	Skift hansker ved tegn på slitasje.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse mot hudkontakt.
----------------------------	--

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av støv, må det brukes egnet åndedrettsvern med partikkelfilter (type P2).
Referanser til relevante standarder	NS-EN 143 (Åndedrettsvern - Partikkelfiltre - Krav, prøving, merking).

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Se også avsnitt 12.
---------------------------------	---

Annen informasjon

Annen informasjon	Nøddusj og mulighet for øyeskylling bør finnes på arbeidsplassen.
-------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Fast stoff Pulver.
Farge	Hvit
Lukt	Luktfri
Luktgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
pH	Status: I løsning Verdi: ~ 10 Test referanse: @ 200 g/l Kommentarer: Verdi: 8,8-10 Test referanse: @ 50 g/l Temperatur: 20 °C
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: > 500 °C Kommentarer: (Dekomponerer)
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke relevant.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.

Antennelighet	Ikke brannfarlig.
Eksplosjonsgrense	Kommentarer: Ikke relevant.
Damptrykk	Verdi: $\geq 0,1$ hPa
Damp tetthet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Tetthet	Verdi: 2,63 g/cm ³ Temperatur: 20 °C
Bulktetthet	Verdi: ~ 1480 kg/m ³
Løselighet i vann	@ 20 °C: 210 -250 g/l @ 40 °C: 270 g/l
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Verdi: -4 Metode: Log P(o/w) (OECD 107) Temperatur: 25 °C
Selvantennelsestemperatur	Kommentarer: Ikke relevant.
Dekomponeringstemperatur	Verdi: > 500 °C
Viskositet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Eksplosive egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke angitt av produsenten.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper Molmasse 126,04 g/mol

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Kan reagere voldsomt med natriumnitrat, natriumnitritt og oksidasjonsmidler. Ved kontakt med syrer utvikles giftig gass. Eksplosjonsfare ved kontakt med syrer. Fare for sprengning beholder.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (avsnitt 10.5) og ved ulempelege forhold (avsnitt 10.4).

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Sterk varme. Fukt.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Syrer. Natriumnitrat og Natriumnitritt Oksidasjonsmidler.
----------------------------	---

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: 2610 mg/kg Art: Rotte Test referanse: OECD 401
	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Dermal Verdi: > 2000 mg/kg Art: Rotte Test referanse: OECD 402
	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LC50 Eksponeeringsvei: Innånding. Varighet: 4 timer Verdi: > 5,5 mg/l Art: Rotte Test referanse: OECD 403

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Innånding av støv kan irritere luftveiene og gi bronkittsymptomer.
Hudkontakt	Mild hudirritasjon
Øyekontakt	Kan forårsake mild irritasjon.
Svelging	Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Allergi	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
STOT – enkeltexponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
STOT – gjentatt eksponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Aspirasjonsfare	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

11.2. Opplysninger om andre farer

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: 220 - 460 mg/l Testvarighet: 96 timer Art: <i>Leuciscus idus</i> Metode: LC50
Akvatisk toksisitet, alge	Verdi: 16 - 32 mg/l Art: <i>Clamydomonas reinhardii</i> Metode: EC50 Kommentarer: Akutt akvatisk, alge IC50 72 timer Verdi: 48,1 mg/l Art: <i>Desmodesmus subspicatus</i> .
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: 89 mg/l Testvarighet: 48 timer Art: <i>Daphnia magna</i> Metode: EC50
Giftighet for bakterier	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 770 mg/l Eksponeeringstid: 17 Time Art: <i>Pseudomonas putida</i> Metode: EC50 Toksisitet typen: Akutt Verdi: 260 mg/l Eksponeeringstid: 17 Time Art: <i>Pseudomonas putida</i> Metode: EC10
Økotoksisitet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, ytterligere informasjon	Oksygenforbruk: 0,125 g/g
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Kjemikaliet består utelukkende av uorganiske forbindelser som ikke er bionedbrytbare.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Kjemikaliet forventes ikke å bioakkumulere.
---------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Løselig i vann.
-----------	-----------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	PBT-vurdering ikke utført.
vPvB vurderingsresultat	vPvB-vurdering ikke utført.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

12.7. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---	---

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres til godkjent avfallsmottak. Koden for avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Nei
Avfallskode EAL	EAL: 06 03 14 andre faste salter og saltløsninger enn dem nevnt i 06 03 11 og 06 03 13
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

Kommentarer	Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.
-------------	---

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Ikke relevant.
--------------------------	----------------

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Forurensningskategori	Ikke relevant.
-----------------------	----------------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer.</p> <p>Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer.</p> <p>Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.</p> <p>FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p>
--------------------------------	--

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 02.07.2015
Brukte forkortelser og akronymer	<p>ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road</p> <p>DNEL: Utledet null-effekt-nivå (Derived No Effect Level)</p> <p>EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code)</p> <p>EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons</p> <p>IC50: Konsentrasjonen av et stoff som hemmer den biologiske eller biokjemiske funksjonen til 50%.</p> <p>IATA: The International Air Transport Association</p> <p>IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code</p> <p>LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt</p> <p>LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon</p> <p>RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)</p> <p>PNEC: Høyeste konsentrasjon av testsubstans som forventes å ikke gi miljøeffekt (Predicted No Effect Concentration)</p>

	vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Nytt sikkerhetsdatablad.
Versjon	2